

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 21/2009 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 10 § i lagen om ändringar av for- donsskattelagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 18 september 2009 en proposition med förslag till lag om ändring av 10 § i lagen om ändringar av fordonsskattelagen (RP 135/2009 rd) till finansutskottet för beredning.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- lagstiftningsråd Merja Sandell, finansministeriet

- divisionschef Olli Lindroos, fordonsförvaltningscentralen
- tullskattechef Marko Koski, Tullstyrelsen
- verkställande direktör Pentti Rantala, Autoalan Keskusliitto ry
- verkställande direktör Pasi Nieminen, Automobilförbundet
- verkställande direktör Pekka Puputti, Bilimportörerna r.f.
- ombudsman Timo Piilonen, SF-Caravan ry
- chefsjurist Juha Koponen, Skattebetalarnas Centralförbund.

Skriftligt utlåtande har lämnats av Matkailuajoneuvotoijat ry och miljöministeriet.

Finlands Näringsliv, social- och hälsovårdsministeriet och Företagarna i Finland har meddelat att de inte har något att anmärka i saken.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås en ändring av fordonsskattelagen. Fordonsskattens grundskatt som tas ut för paketbilar föreslås bli ändrad och baseras på bilens specifika koldioxidutsläpp precis som i fråga om personbilar. Paketbilar som det saknas utsläppsuppgifter om ska beskattas på grund av bilens totalmassa enligt samma skattetablell som för personbilar.

Husbilar och specialbilar som registrerats före 1993 föreslås bli beskattade enligt samma grunder som person- och paketbilar.

Lagen avses träda i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning samtidigt med motsvarande skatteändring för personbilar. Målet är att lagen ska träda i kraft i mars 2010.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2010 och avses bli behandlad i samband med den.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Grundskatten på personbilar ändrades i samband med en reform 2007 och baserar sig nu på bilens specifika koldioxidutsläpp. Men skatten på paketbilar är fortsatt fast och har inget samband med mängden utsläpp. Meningen var att skattestyrningen också skulle omfatta paketbilar längre fram när bestämmelserna om hur koldioxidutsläpp och bränsleförbrukning ska mätas enligt utsläppsdirektivet har trätt i kraft. Ändringarna träder i kraft vid en tidpunkt som anges i förordning så fort Fordonsförvaltningscentralen har slutfört nödvändiga omläggningar av sina datasystem. Målet är att lagen ska kunna träda i kraft i mars 2010.

Syftet med den nu aktuella propositionen är att genomföra den planerade utvidgningen av miljöstyrningen av fordonsskatten till paketbilar genom att basera den nuvarande fasta grundskatten på koldioxidutsläpp precis som i fråga om grundskatten på personbilar. Grundskatten ska bestämmas utifrån de specifika koldioxidutsläppen enligt samma skattetabell som för personbilar och den ska alltså öka progressivt enligt utsläpp från 20 till 605,90 euro om året. Med den nuvarande bilparken är den lägsta årliga skatten omkring 52 och den högsta omkring 420 euro.

Reformen ska också gälla den befintliga paketbilsparken. Men en utsläppsbaserad grundskatt är bara tillämplig på den nyaste bilparken som det finns uppgifter om specifika koldioxidutsläpp om. För paketbilar som påstälts före år 2008 baserar sig grundskatten på fordonets totalmassa och ligger mellan 75,92 och 485,45 euro per år.

Grundskatt baserad på fordonets totalmassa ska oberoende av när fordonet är registrerat tillämpas både på paketbilar och personbilar, om det saknas uppgift om koldioxidutsläpp i fordonstrafikregistret. I praktiken finns det inte tillgång till några uppgifter om koldioxidutsläpp från husbilar och därför bestäms grundskatten på

dem utifrån totalmassan. Det samma gäller flera specialfordon.

Den nuvarande skatten är, beroende på paketbilens ålder, 94,97 eller 127,5 euro per år jämfört med en utsläppsbaserad skatt på 195 och 234 euro per år i de högsta utsläppskategorierna. För en typisk paketbil som används för varutransport är skatten baserad på totalmassan omkring 317 euro per år.

Utskottets bedömning

Enligt utskottets mening är det viktigt att den allmänt omfattade miljöstyrningen av fordonsskatten utvidgas från personbilar till paketbilar. Utöver de primärt eftersträvalda miljöeffekterna skulle reformen också få en lång rad andra positiva effekter, precis som i fråga om personbilar. Som exempel kan nämnas att trafiksäkerheten blir bättre ju vanligare det blir med nyare och tekniskt säkrare fordon.

Med enhetliga skattegrunder får beskattningen inga verkningar för köpbeslutet, utan valet mellan personbil och paketbil beror på transportbehovet. Beskattningen spelar inte heller någon roll för vilkendera fordonskategorin fordonet besiktas, om det är valfritt. Ur den synvinkeln är det också positivt att reformen kan träda i kraft samtidigt med de ändringar som gäller personbilar redan i mars 2010.

Målet har varit att grunderna för grundskatten på paket- och personbilar ska vara de samma och för personbilar att slutresultatet ska vara intäktsneutralt och då är det klart att man inte kan nå samma resultat för paketbilar. Intäkterna av grundskatten på paketbilar skulle öka nästan 2,5-faldigt. Skillnaden mot personbilar förklaras i långa stycken av att grundskatten på merparten av paketbilsparken i första fasen bestäms utifrån totalmassan. För paketbilar är skillnaden mellan specifik massa och totalmassa, som avser specifik massa plus kapacitet, betydligt större än för personbilar på grund av deras olika ändamål.

Propositionen väger argumenten för och emot en egen skattetabell för paketbilar baserad på totalmassan och en lägre maxskattesats för dem än

för personbilar. Administrativa aspekter talar ändå för totalmassan som grund för skatten. Uppgifter om den specifika massan är inte tillgängliga för alla paketbilar. Dessutom korrelerar totalmassan med mängden utsläpp. Om grundskatten baserar sig på totalmassan, drabbar den sänkta skattesatsen den äldre och därmed utsläppsfarligare fordonsparken och det urholkar reformens eftersträlvade styreffekt.

Grundskatten stiger då framför allt för husbilar, vilket utskottet påpekade redan i sitt betänkande (FiUB 24/2007 rd) om proposition (RP 146/2007 rd) i samband med reformen 2007. Lagförslaget i propositionen ändrades under behandlingen i riksdagen i enlighet med betänkandet för att begränsa stegringen i grundskatten och därmed blev grundskatten för husbilar i for-

donskategori personbilar 35 cent per dag eller 127,75 euro per år, precis som för paketbilar. Nu föreslås skatten på tunga husbilar bli höjd till 300—485 euro per år. Utskottet ser ändå inga argument för att sänka grundskatten särskilt för husbilar. Husbilar används mest under varma tider av året, och genom att meddela fordonsregistercentralen om temporär avställning av fordonet kan ägaren påverka den årliga grundskatten. En enklare procedur utlovas till våren, då registreranmälan kan göras på internet.

Förslag till beslut

Finansutskottet föreslår

att lagförslaget godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 23 oktober 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Hannes Manninen /cent
vordf. Kari Rajamäki /sd
medl. Tarja Filatov /sd
Christina Gestrin /sv
Pertti Hemmilä /saml
Bjarne Kallis /kd
Kyösti Karjula /cent
Esko Kiviranta /cent
Mikko Kuoppa /vänst
Mika Lintilä /cent
Tuija Nurmi /saml
Kirsi Ojansuu /gröna

Heikki A. Ollila /saml
Markku Rossi /cent (delvis)
Matti Saarinen /sd
Petri Salo /saml
Minna Sirnö /vänst
Pia Viitanen /sd (delvis)
ers. Hanna-Leena Hemming /saml
Timo Kalli /cent
Valto Koski /sd (delvis)
Lauri Kähkönen /sd (delvis)
Heli Paasio /sd
Tuula Väättäinen /sd (delvis).

Sekreterare i delegationen var

utskottsråd Jukka Vanhanen.

RESERVATION 2

Motivering

Det är positivt i sig att bilbeskattningen också för andra bilar än personbilar ska grunda sig på miljöhänsyn. För husbilar betyder ändringen en kännbar höjning. I praktiken drabbar det bl.a. dem som är ute på uppdrag och som använder husbilar för inkvartering på arbetsplatsen. Inte heller husvagnsägare är speciellt glada åt den förändrade beskattningen. Därför anser vi att regeringen skyndsamt bör klarläggas skattegrunderna och komma med en proposition som rättar till den nu föreliggande.

Förslag

Vi föreslår därför

att ett uttalande godkänns.

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen konstaterar att den ändrade beskattningen av husbilar innebär en kännbar höjning bl.a. för dem som är ute på uppdrag och som använder husbil för inkvartering på arbetsplatsen och kräver därför att regeringen skyndsamt låter utreda hur beskattningen av husbilar ska kunna läggas fast på en skälig nivå.

Helsingfors den 23 oktober 2009

Mikko Kuoppa /vänst

Minna Sirnö /vänst